Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
16 maart 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/42847

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster D

Beslistermijn
28 mei 2026

Bijlage(n)
1

Aan Minister en Staatssecretaris

nota

Vragen van het lid Zalinyan (GroenLinks-PvdA) over de maatschappelijke kosten van PFAS-vervuiling in Europa

Aanleiding
Op 19 februari 2026 heeft het Kamerlid Zalinyan (GL-PvdA) vragen gesteld over de maatschappelijke kosten van PFAS-vervuiling in Europa. Via bijgevoegde brief worden deze vragen beantwoord.

Geadviseerd besluit
U wordt beiden geadviseerd om in te stemmen met de antwoordbrief.

Kernpunten
- Op 29 januari 2026 is er een rapport gepubliceerd van de Europese Commissie (DG Environment) over de maatschappelijke kosten van de PFAS-vervuiling in Europa. Dit rapport geeft voor PFAS onder andere een schatting van de kosten voor het verlies aan gezondheid door blootstelling van mensen aan PFAS en de kosten voor het schoonmaken van bodem en drinkwater in verschillende scenario's, waarbij de hoogste kosten optreden bij ongewijzigd beleid – 440 miljard euro schade.
- Het rapport geeft geen informatie wat de maatschappelijke kosten zijn als PFAS wordt verboden terwijl er bijvoorbeeld nog geen alternatief beschikbaar is.
- De Kamervragen zijn met name gericht op de vraag of het kabinetsbeleid aangaande PFAS nu verandert op basis van dit nieuwe rapport.
- Het nieuwe rapport bevestigt de al bestaande kennis dat de bestaande vervuiling en toekomstige vervuiling van PFAS grote maatschappelijke kosten met zich meedragen.

Krachtenveld
De staatssecretaris is verantwoordelijk voor regelgeving inzake het op de markt brengen van stoffen (Europees geharmoniseerd via de REACH verordening) alsmede het beleid aangaande zeer zorgwekkende stoffen en bodem.
De minister is verantwoordelijk voor regelgeving inzake waterkwaliteit (mogelijk nationaal lozingsverbod PFAS).

De zorg over PFAS is breed gedragen in de Kamer, over de oplossingen is minder overeenstemming waarbij sommige partijen zo snel mogelijk een verbod willen op alles met PFAS - zowel lozingen als producten (nationaal) - en andere partijen graag uitzonderingen willen voor specifieke toepassingen (zoals de fluorelastomeren in de maritieme sector of gebruik in kunstmatige hartkleppen).

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Toelichting
In de Europese studie zijn drie maatschappelijke kosten van PFAS-vervuiling beoordeeld en doorgerekend:

(i) kosten verbonden aan de gevolgen voor de menselijke gezondheid
(ii) kosten verbonden aan de sanering en behandeling van bodem en water om PFAS-vervuiling te verwijderen
(iii) mogelijke kosten verboden aan het verlies van ecosysteemdiensten (zoals voedselproductie).

Deze drie maatschappelijke kosten worden berekend voor vier scenario's:
Scenario 1 – Een situatie waarbij er niets aanvullends gedaan wordt aangaande PFAS-emissies, waarbij de regelgeving van juni 2024 als uitgangspunt wordt genomen.
Scenario 2 – Volledige naleving van de (herziene) drempelwaarden van de Drinkwaterrichtlijn (DWD).
Scenario 3 – Volledige naleving van de door de Commissie voorgestelde kwaliteitsnorm voor PFAS onder de richtlijnen inzake milieukwaliteitsnormen en waterbeleid.
Scenario 4 – Een volledige stopzetting van de productie en het gebruik van PFAS.

De scenarioanalyses werden uitgevoerd voor de periode 2024-2050, waarbij de PFAS-emissies, de milieuconcentraties en de blootstelling van de mens werden bepaald.

Bij scenario 1 en 2 zijn de kosten voor de maatschappij vergelijkbaar; 440 en 450 miljard. Bij het naleven van de kwaliteitsnorm – scenario 3 – stijgen de kosten, zijnde 1,7 biljoen door de hoge zuiveringskosten van rioolwater. Echter, bij dit scenario gaan de gezondheidskosten omlaag tot nul in 2040. Bij het stopzetten van productie en gebruik van PFAS – scenario 4 - wordt ook verwacht dat de gezondheidskosten naar nul gaan, en de andere maatschappelijke kosten zijn 330 miljard.

Een overzicht van de specifieke kosten per scenario en per categorie is in het rapport terug te vinden in tabel 1 van de executive summary (pagina x en xi) en tabel 46 in de hoofdtekst (pagina 103).

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Antwoordbrief Kamervragen over de maatschappelijke kosten van PFAS-vervuiling in Europa.	Antwoordbrief Kamervragen over de maatschappelijke kosten van PFAS-vervuiling in Europa van het Kamerlid Zalinyan (GL-PvdA).